

Laoška kriza koleba md Laosom in Ženevo

Trije principi so se v Ženevi "sporazumeli," ko pa se je Bun Um vrnil v Laos, je izjavil, da sporazum ni bil dosežen.

VIENTIANE, Laos. — Pretekli teden so se vodniki treh laoskih političnih skupin, principi Bun Um, Suvana Fuma in Sufanuvong v švicarski Ženevi pomenili o tem, kako mislijo sestaviti skupno vlado, ki naj varuje državno nevtralnost. Komaj sta se princ Bun Um in njegov glavni pomočnik gen. Nosa van vrnila sem, sta izjavila, da dejansko "sporazum ni bil dosežen."

Novi razgovori v Laosu

Gen. Nosa van je dejal, da sta s princem Bum Umom v toliko zadovoljna z razgovori v Ženevi, ker sta pripravila princa Suvana Fuma, vodnika "neutrálne" ki je določen za predsednika nove vlade, da je treba razgovore o sestavi te vlade voditi v Laosu in ne v Ženevi. Suvana je baje obljubil, da se bo vrnil v Laos in bo prišel v kraljevo prestolico Luan Prabang 29. januarja. Tja pojde nato tudi princ Bun Um, predsednik kraljeve vlade, da se pomenita o novi vladi. Nosa van ni nič omenil princa Sufanuvonga, vodnika komunističnih gverilcev in njihovih podpornikov.

Ženevski načrt jim ni po volji

Po v Ženevi sklenjenem dogovoru med 14 državami, ki so zastopane na tamkajšnji konferenci o Laosu, naj bi imela nova laoska vlada 18 ministrov, od katerih bi jih naj 10 pripadalo nevtralni skupini princa Suvane, po 4 pa sedanji desničarski vladi princa Buma in levičarjem Sufanuvonga.

Glavni spor se je doslej vrtil okoli vojnega in notranjega ministrstva, ki sta ga hotela Bun Um in gen. Nosa van za se ali za človeka, ki bi jima ona zaupala. Sedaj se je spor raztegnil na vprašanje ministrstev za informacije, finance in zunanje zadeve. Levičarji hočejo imeti ministrstvo za gospodarstvo in informacije, ki bi ga tudi rada imela skupina sedanje vlade.

Vodniki Papuancev dobe od Holandcev orožje?

HOLLANDIA, Nova Gv. — Včeraj se je sestal zakonodajni svet Zahodne Nove Gvineje na posebno posvetovanje o nevarnosti, ki preti deželi od Indonezije. Sediijo, da bodo vodniki domačinov zaposlili Holandce naj začno vezbati domače prebivalstvo v rabi modernega orožja in ga z njim tudi opremiti.

Holandski zastopnik je izjavil, da je Holandija pripravljena braniti Novo Gvinejo s silo, če bo treba, med tem pa je glavnemu tajniku ZN sporočila, da je pripravljena na razgovore o sporu z Indonezijo. Podobno sporočilo je poslal tudi Sukarno iz Indonezije.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, naletavanje snega. Najvišja temperatura 20.

Novi grobovi

Karol Erzen
Po dolgi bolezni je preminul na domu na 1820 Grand Blvd. 87 let stari Karol (Carl) Erzen. Bil je vdovec, soproga Marija je umrla leta 1945. Zapuška otroke Johna, Julio Starman, Franka, pri kateremu je živel, Pavla, Charlesa in Anno Cestnik, šest vnukov in druge sorodnike. Hči Marjorie Krainz je umrla leta 1960. Rojen je bil v Srednjem Brdu na Gorenjskem. V Ameriki je bil 57 let. Bil je član Društva Mir št. 142 SNPJ in Društva Najsv. Imena pri cerkvi sv. Pavla. Pred upokojitvijo je bil zaposlen 20 let pri New York Central železnici. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:45 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 453 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Izraelski diplomati vohunijo za Ameriko?

MOSKVA, ZSSR. — Glasilo delavskih unij Trud je obdružilo izraelske diplomate v Sovjetski zvezi, da vohunijo za ameriško Osrednjo obveščevalno službo in da uporabljajo sinagoge kot kraje za sestanke in predajo materiala.

Casopis trdi, da je prvi tajnik izraelskega poslanštva Joshua Pratt vodil vohunsko skupino, ki jo je zbral iz sovjetskih državljanov judovske vere. Vohunila je z vednostjo izraelske vlade in po naročilih Združenih držav.

G. Pratt je izven Moskve, toda izraelsko poslanštvo je izjavilo, da ne bo podvzelo proti njemu nobenega koraka, ker sovjetska vlada tudi ni uradno stavila proti njemu nobene obtožbe ali zahteve, naj zapusti deželo.

Izraelci viri trdijo, da imajo izraelski zastopniki v Sovjetiji vedno težave, če skušajo vzpostaviti stike s tamkajšnjimi Judi. Sovjetske oblasti sumijo za vsakimi takimi poskusi poskuse vohunjenja.

**VSJAJ TEDEN DNI PREJ
predno se preselite,
nam pošljite vaš
NOVI in STARI NASLOV**

Moskva išče direktne vezi z Zahod. Nemčijo

Sovjetski diplomati skušajo znova doseči neposredne razgovore z Zahodno Nemčijo, čeprav je Bonn podobno ponudbo od 27. decembra lani odklonil.

BONN, Zah. Nem. — Sovjetski diplomatski zastopniki poskušajo na vse mogoče načine prepričati vodnike Zahodne Nemčije in njeno javnost, da se jim splača začeti neposredne razgovore s Sovjetsko zvezo. Izgleda, da jih ne moti dosti, da je Adenauerjeva vlada njihovo noto s takimi predlogi od 27. decembra lani gladko zavrnila kot poskus "razdvajanja" zahodnih zaveznikov.

Sovjetski zastopniki so izbrali vrsto političnih ljudi in časnikov ter jim razlagajo možnosti novih nemško-sovjetskih odnosov. Zatrjujejo jim, da je mogoče vzpostaviti "normalne odnose" med Bonnom in Moskvjo brez posebne škode za Zahodno zvezo.

V nemških vladnih krogih ugiibljuje, kaj je prignalo Moskvjo do novih poskusov doseči neposredne razgovore z Bonnom, predstavniki zahodnih držav pa skrbno slede tem poskusom in nemškemu odnosu do njih. Svet še ni pozabil, kaj so ga stali nemško - sovjetski dogovori v preteklosti, zlasti zadnji, ki sta ga sklenila Hitler in Stalin.

Kongoška industrija ni preveč trpeča po državljanski vojni

BRUXELLES, Belg. — Znana belgijska Rudarska družba, ki je lastnica največjih rudnikov v Katangi, je objavila svojo letno poročilo. V njem pravi, da lanska proizvodnja ni dosti trpela po državljanski vojni.

Proizvodnja bakra je znašala 32.000 ton, kobalta pa 9.259 ton. Podjetje je s poslovanjem zadovoljno. Z malo hudobnostjo pripominja, da so prenehale obratovati ravno tiste toplotne in rafinerije, ki jih stražijo — čete Združenih narodov. Povsod drugod je bila proizvodnje normalna.

McNamara razlaga reorganizacijo narodne obrambe

WASHINGTON, D.C. — Tajnik za narodno obrambo McNamara je predložil senatnemu odboru za vojaške zadeve obširno poročilo o stanju naše narodne obrambe in o načrtu, kako jo je treba reorganizirati. Na Kapitolu cenijo senatorji in kongresniki McNamaro kot enega izmed najspodobnejših članov Kennedyevega kabineta in ga prištevajo med najspodobnejše tajnike za narodno obrambo, kar smo jih kdaj imeli. Zato je njegov načrt o reorganizaciji narodne obrambe vzbudil na Kapitolu splošno zanimanje, a karavno ne navdušenja. Je namreč zelo radikalen.

Dosedaj je narodna obramba temeljila na tehniki vojskovanja. Kar se je vojskovalo na suhem, je spadalo pod armado, kar se je vojskovalo v zraku, pod vojno letalstvo, kar je bilo na vodi, pod vojno mornarico. Edinole marini so formacija sama zase, ki ima namen, da hitro zagradi, kjer je treba odločne in tvegane akcije. Razumljivo je, da mora vladati med vse-

mi štirimi vejami narodne obrambe sloga in medsebojno podpiranje. Toda tega ni bilo nikoli v mirnih časih, večkrat celo v vojnih časih ne. Pomankanje sloge in solidarnosti naj bi odpravil skupni generalni štab. Navadno je svoj cilj dosegal, toda šele po dolgih debatah in še so poveljniki rajše iskali kompromise. Izigibali so se glasovanjem, kjer je večina zmagala in manjšina podlegla. To je bilo seveda samo ovira za udarno vojaško taktiko in strategijo in na tem so največ jahali vsi strokovni kritiki Pentagona. Pod njihovim vplivom je sedaj McNamara sklenil postaviti novo načelo za organizacijo narodne obrambe, ki naj postavi sedaj merodajne tehnične vidike na drugo mesto.

Novo načelo se glasi: funkcionalna organizacija narodne obrambe. Narodna obramba naj bo organizirana tako, da bo prav vsak trenutek pripravljena za akcijo in da se ne bo šele treba posvetovati med sedanjimi vojaškimi vejami, kakšni naj bodo taktični in strateški načrti za neizogibne vojaške akcije.

Glavno vlogo naj igra strate-

Nepalski kralj brani svoj način vladanja

BIRATNAGAR, Nepal. — Nepal je samostojna država v Himalaji na meji med Tibetom, ki ga drži trdno v oblasti rdeča Kitajska, in med Indijo na jugu. Dolga stoletja je spadal pod indijski vpliv in ta ga smatra še danes za svojo interesno sfero.

Kralj Mahendra je dopustil uvedbo ustavne vlade in svobodne volitve, ko pa se mu je zdelo, da vlada ne vodi dežele, kot treba, je predsednika vlade Koiralo dal prijeti in je uvedel zopet osebno vlado nad 9,5 milijona prebivalci. Kraljevi nasprotniki so pobegli v Indijo in tam vrše propagando proti kralju češ, da s svojo politiko vodi deželo v komunistične roke. Kralj jo odločno zanikava. Po njegovem "kralj in komunisti ne morejo hoditi skupaj."

Nepal je nedavno sklenil s Kitajsko dogovor o gradnji moderne ceste iz Tibeta v Katmandu, glavno mesto Nepala, in o posojilu \$9,800,000 skozi prihodnjih pet let. Zahodni opazovalci se bojijo, da bo to močno povečalo kitajski vpliv v Nepal, kar pa kralj Mahendra zanikava. Po njegovem mora Nepal, mala dežela med velikomoma Kitajsko in Indijo biti priprazen na obe strani, če hoče voziti varno.

Žene niso odbitne stavke v davčnih napovedih

KUALA LUMPUR, Malaja. — Malajski finančni minister je sicer dober musliman, toda je vendarle prepričan svojo vlado, da je odklonila predlog, naj bi vsak muslimanski davkoplačevalec imel pravico odbiti v davčni prijavi stroške za štiri žene, ki mu jih dovoljuje koran. Samo ena spada v davčno prijavo, tako je odredila malajska vlada.

Zanimiva je ministrova utemeljitev: Ako bi muslimani imeli pravico do vpoštevanja vseh 4 žen, bi si isto pravico lastili tudi Kitajci, ki niso kristjani in imajo po več "žen". Tako bi se davkom izmuznili ravno najboljši gospodarski sloji.

BOMBA JE EKSPLODIRALA V POSLANIŠTVU Z.D.A. V PRESTOLNICI VENEZUELE!

Včeraj je v poslopju poslanštva Združenih držav v Caracasu v Venezueli eksplodirala močna bomba, ki je napravila veliko škodo, vendar ni bil nihče ranjen. Položil jo je brez dvoma kak levičarski podpornik kubanskega Castra v znak protesta proti konferenci v Punta del Este.

CARACAS, Venez. — Močna bomba je eksplodirala v umivalnici v onem delu poslopja ameriškega poslanštva, v katerem so prostori poslanika Allana Stewarta. Tega ni bilo tam in čeprav je nastala v steni poslopja velika luknja in je eksplozija povzročila veliko škodo, ni bil nihče ranjen. Eksplozijo so slišali v dobrem delu mesta. Položena je bila brez dvoma v zvezi s konferenco v Punta del Este v Urugvaju, kjer zborujejo zunanji ministri držav članic Organizacije ameriških držav (OAD). Komunistični in drugi levičarski elementi so agitirali ves dan proti vladi Betancourta in proti konferenci, med tem ko so antikomunistični študenti demonstrirali za stroge ukrepe proti Castru.

Vlada je prepovedala izhajanje komunističnega lista Tribuna Popular in dveh drugih levičarskih glasil. Predsednik je poslal na ceste vojaške patrle, da bi preprečile morebitne nove demonstracije. Kaki dve uri po eksploziji bombe v poslanstvu ZDA je eksplodirala manjša bomba pred nekim poslopjem nedaleč od notranjega ministrstva, pa povzročila le malo škodo.

Središče Caracasa je izgledalo včeraj kot izumrlo, ker so vozniki taksijev in avtobusov okoli stavko. Stavka levičarskih študentov je povzročila ustavitve predavanj na univerzah v Caracasu in Maracaibu.

V Punta del Este še ni odločitve
PUNTA DEL ESTE, Urug. — Državni tajnik Združenih držav Dean Rusk se trudi na vse načine, da bi pridobil svoje tovarišče za odločno obsodbo kubanskega Castra in za sprejem ukrepov proti rdeči Kubi. Zunanje ministre je opozoril, da Zveza za napredek, v okviru katere so Združene države obljubile 20 milijonov za gospodarski in socialni napredek Latinske Amerike, ne more uspeti, če se

Latinska Amerika ne odloči za oster nastop proti Kubi, oporišču komunizma na zahodni poluti. Kljub vsem naporom se Rusku doslej še ni posrečilo dobiti večine za obsodbo Kube. Upirajo se zlasti Brazilija, Argentina, Čile in Mehika.

Da bi le prišli vsaj na zunanjo nekakega zaključka, so uradni začetek konference z govori zunanjih ministrov odložili še za en dan.

Spopad med Tibetanci in rdečimi Kitajci

NEW DELHI, Ind. — Po poročilu iz pisarne Dalaj lame je prišlo 5. januarja do hudega spopada med rdečim kitajskim vojaštvom in uporniki plemena Kampa. V njem naj bi po teh vesteh padlo "najmanj 90 rdečih vojakov in okoli 150 upornikov". Uporniki so pričakali kitajsko vojaško kolono v zasedi in jo napadli.

Filipini obnovili svobodo gospodarstva

MANILA, Filip. — Predsednik Macapagal, ki je prevzel vodstvo dežele lani v decembru, je razveljavil vse kontrole nad gospodarstvom, ki so bile v veljavi 13 let.

Mednarodni momentarni sklad je dal Filipinom 28 milijonov dolarjev posojila, ki naj pomagata ustaliti filipinski pezo.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Pravo sodni tajnik Robert Kennedy je sinoči izjavil, da je dobil informacijo povabilo za obisk v Sovjetski zvezi, da pa tokrat ne more tja, ker je njegov potni načrt že dalj časa izdelan.

PARIZ, Fr. — V poslopju zunanje ministrstva je eksplodirala bomba. Na stotine oken je bilo razbitih in preko 30 oseb ranjenih. Bomba naj bi položili člani Tajne armadne organizacije, ki skuša ohraniti Alžirijo Franciji. Vlada je oklicala obsedeno stanje v alžirskih mestih Oran, Alžir in Bone.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je v poročilu o gospodarskem stanju dežele, ki ga je včeraj poslal Kongresu, pozval tako delavske unije kot v d n i k e industrije, naj preprečijo dviganje cen.

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice—

Pri g. Jožetu in ge. Mariji Melaher z 1143 Norwood Rd., so se zgledale rojenice in jima pustile zalo hčerko, ki bo delala družino sestricama Majdi in Marti. Čestitamo!

Darovalce krvi iščejo—

Mrs. Martin Germ s 16301 Huntmere Ave. poroča, da bodo potrebovali za operacijo srca Celeste Kozel Frolo v St. Vincent Charity bolnišnici 21. feb. 20 pintov A-pozitivne krvi. Kdor bi jo bil pripravljen darovati, naj kliče po 5:30 pop. 451-3511.

Obiski niso dovoljeni—

Louis Eckart z 21931 Westport Ave. je nevarno bolan v Euclid Glenville bolnišnici. Obiski niso dovoljeni!

Rokoborba—

V četrtek bosta v Areni nastopila proti Rusoma Ivanu in Karlu Kalmikofu znana borca, ki prihajata sem iz Kalifornije, kjer sta nevzdržno zmagovala v skupnem nastopu. Začetek ob 8:30 zvečer.

Zadušnica—

Jutri, v sredo, bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Fortuna ob 17. obletnici smrti.

Novi odbor—

Podr. št. 10 SZZ ima za l. 1962 sledeči odbor: preds. Anna Markovich, podpreds. Philis Cermeij, taj. Mary Camloh, 15726 Holmes Ave., LI 1-6245, blag. Mary Komidar, zapis. Tončka Repič, red. Jennie Koren, nadzor. Millie Novak, Mary Matoh, duh. vod. č. g. M. Jager. Seje so vsak 2. torek v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave.

Slovenski akademiki v Ameriki (SAVA) imajo za leto 1962 sledeči odbor: preds. Tone Arko, podpreds. Bine Medved, 2. podpreds. Jože Odar, taj. Tone Gaber, blag. Milena Osenar, ured. Vestnika Tone Zagorec, uprav. Vestnika Milan Vrčkovnik. Naslov: SAVA, 1166 E. 72 St., Cleveland 3, Ohio. U.S.A.

Društvo Danica št. 11 SDZ ima za l. 1962 sledeči odbor: preds. Josephine Centa, podpreds. Mihaela Zakrajšek, taj. in blag. Frances Kodrich, 6522 Schaefer Ave., UT 1-4679, zapis. Frances Zakrajšek, zastop. za mlad. Mary L. Marincek, nadzor. Josephine Levstik, Mary Pinculic in Mary Marincek. Zastopnica za SND in Klub družtev Josephine Centa. Seje so vsak 2. torek v mesecu v SND, soba št. 3, ob 7:30 zv.

Iz bolnišnice—

Mrs. Rose Erste, 3815 Schiller Ave., se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darove in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli.

Seja SNČ—

Slov. nar. čitalnica ima v petek, 26. januarja, redno mesečno sejo. Vabljeni so vsi zastopniki društev, ker je to tudi letna seja z volitvami novega odbora.

LOS ANGELES, Calif. — Tod je padel včeraj v petih letih prvi sneg, v San Franciscu pa največji v 75 letih. Snežni zameti so ponekod ustavili promet in povzročili ukinitve šolskega pouka v srednji in severni Kaliforniji.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 83

No. 16 Tues., January 23, 1962

Položaj med tržaškimi in goriškimi Slovenci v letu 1961

V Gorici izhajajoči "Katoliški glas" slika v svoji številki od 11. januarja 1962 položaj demokratičnih Slovencev na Tržaškem in Goriškem takole:

"Nekam čudno se zdi, da se v dvajsetem zmaterializiranem stoletju še vedno najdejo ljudje, ki postavljajo idejne vrednote nad vsakodnevne materialne ugodnosti," tako je marsikateri komentiral stališče, ki so ga demokratični Slovenci zavzeli do raznih mamljivih odborov in akcij iz dobro znanih krogov. Vendar, če smo predpostavili idealne vrednote materialnim ugodnostim, nismo napravili s tem koraka, ki bi bil v nasprotju z realnostjo, ali ker bi nam manjkalo objektivnih in resnih argumentov v podkrepitev našega zadržanja.

Preteklo petnajstletje našega samostojnega javnega udejstvovanja je jasno dokazalo, kako važno je, da se v našem javnem življenju sliši kritični glas, ki opozarja na napake. Na Primorskem živimo pač v pretežkih razmerah, da bi lahko slepo izročali zastopanje svojih koristi nemu samemu omizju, ki naj bi imelo vedno prav, ki naj bi ponavljalo iste napake, ki jih je zagrešilo v prvih povojnih letih in še potem.

Danes, po petnajstih letih našega skromnega udejstvovanja, stojimo tu ob Soči in Adriji močnejši kot tedaj. Naše vrste se strnjujejo iz dneva v dan, kar so jasno dokazale pretekle volitve na Goriškem, in imamo dobro upanje v uspeh tudi na Tržaškem, kjer kljubujemo viharju kot dren.

Odkod naša moč

Marsikdo se bo radovedno vprašal, odkod imamo v sebi to življenjsko silo, iz katere črpamo moč za svoj obstoj? Katerih sredstev se poslužujemo za rešitev nelahkih problemov?

Naša moč je v neizpodbitnem dejstvu, da so ideje našega demokratskega gibanja globoko vkoreninjene v našem narodno zavednem človeku, ker edino naše gibanje brani in ceni vrednote, ki jih naš narod nosi skozi tisočletja s seboj; vero v Boga, zaupanje v človeka in v samega sebe, zdrav narodni ponos v odnosu do večinskega naroda ter zvestoba demokratskemu načinu življenja.

Zato smo svobodni in notranje prekaljeni nastopali tudi v letu 1961 povsod, tudi v najvišjih forumih, samostojno ali kot enaki med enakimi. Jeza in spodkanje raznih demagogov nas prav nič ne gane prav zato, ker se zavedamo, da enotnost nasprotnikov zahteva naše skupno nastopanje, to je vseh zvestih slovenskih demokratov v zamejstvu.

Če kdo izgubi orientacijski čut in se poda zaradi kake nove "simpatije" v nasprotni tabor, da poskuša torej s skupnimi komunističnimi silami, mu ne moremo tega braniti. Ne bomo tu ponavljali klavrne vloge sopotnikov, kajti tudi komunistični načrti se niso spremenili niti za las. Številne primere prav iz bližnje preteklosti bi lahko tu navedli, vsak izmed teh primerov bi jasno potrdil, kako je bilo jasno za držanje demokratično usmerjenih Slovencev edino pravilno med drugim tudi zaradi tega, ker se niso obračali nikamor po nasvete. Še več, v svoji širokosrčnosti so od primera do primera razne akcije celo podprli s svojimi podpisi ali celo bili glavni pobudniki.

Ni vzroka za malodušje

Z veseljem ugotavljamo ob začetku letošnjega leta vidne znake, ki kažejo na novo narodno pomlad. V glavnem beležimo razcvit naših slovenskih organizacij, ki pridobivajo vedno več simpatij med širokimi plastmi našega naroda. Tu mislimo na naše sicer skromne, a vendar pomembne Dometve v Gorici in na Tržaškem (v Rojanu, Bazovici in nastajajoče v Šklednju in pri Sv. Ivanu ter polagoma bolj in bolj tudi po drugih krajih).

Naše organizacije — politične, kulturne, prosvetne in stanovske — so plod idealizma in žrtev ter odpovedi prostega časa posameznikov v korist narodne skupnosti. Mi nimamo stotin in stotin milijonov kot nekateri poborniki "enotnosti," zato ker so si enostavno in na nekorekten način prisvojili skupno odškodnino vse slovenske narodne manjšine, tudi ne bomo imeli razkošnih polmilijardnih "Kulturnih domov," da bi tam sejali seme ničevosti in utapljali svoje ljudi v neko breznarodno-breznačelnost. Tudi nimamo stadionov, dnevnika in krđela plačanih propagatorjev.

Zato je jasno eno: dokler bodo naše organizacije migale, se nam ni treba bati bodočnosti.

Priznati moramo, da se tudi naše politično vodstvo globoko zaveda odgovornosti napram narodu, ki ga predstavlja. Častno izpolnjuje brez kolebanj in umikov zastavljeni program. Morda bi se morale mlajše sile v korist vseobčnega sodelovanja in soddločanja še krepkeje poprijeti dela za narodno in demokratično stvar. Led je sicer razbit in temu je v dokaz živahno udejstvovanje na različnih področjih naših mladih skupin, društev in klubov.

Še bolj strnimo vrste

Medtem ko se pripravljamo, da damo vsej naši demokratični skupnosti nov zakon in večji polet v novem letu, smo prepričani, da po vseh razočaranjih z raznimi progresivnimi bratovščinami zamejski Slovenci vedno bolj spoznavajo, da se morajo nasloniti le na svoje lastne sile in samostojne slovenske organizacije.

Zato verujemo, da se bo naša narodno zavedna slovenska skupnost z dobro voljo, globoko odkritosrčnostjo, ki je prvi pogoj vsakršnega dela in uspeha, približala vedno bolj in bolj našim verskim, političnim in kulturnim organizacijam in skupno z njimi koristno branila naše najvišje svetinje: katoliško vero naših prednikov, našo narodno in kulturno samobitnost.

Da je ta naravni razvoj v polnem teku, kažejo tudi različna podtikanja "progresivnih bratcev," ki z vsemi širokopoteznimi in dobro založenimi načrti in pobudami ne bodo mogli tega preprečiti; pa tudi ne s svojimi napadi. Narod bo sam odbral ljuljko od pšenice!

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Moja ožja rojaka, ki je rodom iz tiste vasi kakor jaz in ne biva daleč od mene na Hickory, me je tik pred božičnimi prazniki ustavila na Broadway cesti in dejala, da ima zame nekaj spravljene, da naj se zglasim o priliki, da mi bo izročila, kar ima. Radovednost me je gnala, da sem stopil kmalu za tem na njen dom, da vidim kaj ima?

Ko se tam zglasim, je žena stopila v kuhinjo in iz nekega predala potegne šop časopisov. Bilo je v omotu šest izvodov čikaškega progresivnega lista P., kateri je kakor vidim iz njegove vsebine, postal zelo vnet sopotnik titovstva, katerega kar ne more dovolj glasno prehaliti. Poleg teh izvodov je bilo zraven tudi par izvodov "Dolenjskega lista." Posebej me je opozorila na izdajo "D. L." z dne 9. nov. 1961.

"Na Tonček, preberi, kaj pišejo iz Metlike, poglej ta le članek 'Neresnica s prižnice.' Po tem pa beri tudi, kaj piše čikaški list v koloni 'Curki iz domovine.'"

"Kaj pa pišejo, kaj?" — vprašam.

"Beri, pa boš videl. Mene ta pisava jezi," je pripomnila. "Moj stari pravi, morda je pa le kaj res, saj nihče tega ne zavrača. Jaz mu ugovarjam, da ni res in se včasih razburim. Stari pa pravi: he, če je vsem prav in zraven tudi tistim, o katerih ti pišejo, pa naj bo še tebi. Kaj si boš delala marnje radi tega?"

Dalje je dejala: "Ono iz Metlike v 'Dolenjskem listu,' pa dobro presodi. Je odtam, kjer sva se ti in jaz rodila. Boš videl, kak duh prevladuje zdaj tam!"

Govorila sva še nekaj o drugih zadevah, nakar sem se poslovil in šel. Doma sem tisto parkrat prebral eno in drugo. O "Curkih iz domovine," ki so označena kot izvirna poročila, morem reči le, da je to že sto in stokrat pogretna in sto in stokrat iz "pace" vzeta titovska menseštra, pogrevana tu in tam z drugimi frazami, a vedno ista. Titovski partizansko navdahnjeni kuharji jo imajo shranjeno kar v konzervah kot neko strnjeno omako, ki jo odpirajo kakor kake občestni restavraciji v svojih "snack šapah" in jo servirajo takim, ki jim taka omaka na titovski meneštri ugaja. Hash — and what a hash!

Da se le more dobiti kje kak najetnik med ameriškimi Slovenci, ki more služiti namenom teh "idealov"?

Oni pripombi, ki jo je poudaril moj ožji rojakinje: "Če je vsem prav in zraven tudi tistim, o katerih se to piše, pa naj bo še tebi!" — naj pa jaz

pripomnim in poudarim moje mnenje, ki je, da ni vsem prav, da se taka natolcevanja prezira. Prav to pušča za seboj svoje utise v marsikaki glavi. Strup je strup in kdor strup pozna, je dolžan, da pove in pokaže drugim, to je onim, ki strupa ne poznajo, kaj in kje je strup! Molke te dolžnosti ne opravi!

Zdaj pa k članku v "D. L." iz Metlike. Objavili so ga z mastnim naslovom in z njim "pojasnili in obrazložili" širokemu svetu ta "veliki kriminalni" zločin tako-le:

Neresnica s prižnice

Jože Verderber, župnik iz Metlike, je že nekakrat dokazal, da ne more ujeti koraka z našo zakonitostjo in družbenim življenjem. Pred dnevi je tretjič stopil pred sodni senat, tokrat pred senat novomeškega okrožnega sodišča. Javni tožilec ga je obtožil nestrpnosti. Z njim vred sta sedla na obtožno klopi tudi kaplan iz Metlike A. H. in Neža B., gospodinja iz Rosalnica.

Letos 28. maja je bil v Metliki cerkveni pogreb. Ker baje ni dobil nobenega od stalnih ministrantov, je Verderber za to nalogo obšel osemletnega M. T., čeprav je dobro vedel, da fantek ni krščen in da ga starši ne vzgajajo v verskem duhu. Močno presenečena mati, videc na čisti svojega otroka v obleki ministranta, je zahtevala, naj se takoj sleče in vrne obleko. Dogodek je zbučil med udeleženci pogreba razburjenje in različne komentarje. Ob tej priliki je Neža B. žalila otrokovo mater.

Septembra letos je umrla ugodna in zaslužna partizanska mati. Prvotno je bil naročen cerkven pogreb, pozneje pa je bil na željo najbližjih sorodnikov preklican. Čeprav je ta sklep ožjih sorodnikov Verderberju sporečil predsednik obč. LO, Verderberju to ni šlo v glavo. Sam je odšel na dom pokojnice, kjer so mu ponovno vljudno povedali, da cerkvenega pogreba ne bo, ker je to želja njenih sorodnikov. Tudi to ni Verderberju zadostovalo. Drugi dan, to je v nedeljo, je s prižnice označil, da bodo za to pokojnico cerkvene naknadno, ker je bil civilni pogreb po njegovem opravljen proti volji ožjih sorodnikov. To je opznil, ne da bi imel za to kakršnokoli privoljenje sorodnikov. Besedilo tega obvestila vernikom je pri drugi maši prebral tudi kaplan Anton H., čeravno se je, kot je izjavil, tudi njemu zdej neverjetno, da bi župnik dobi za to pristaneke sorodnikov. Razumljivo, da je tako označil s prižnice razburilo predvsem sorodnike, ki so bili s tem osebno žaljeni, hkrati pa tudi ljudi naprednega svetovnega nazora. Sorodniki so zahtevali preklic oznanila, kar je župnik naslednjo nedeljo tudi opravil. Preklic je sicer olajševal na okoliščino,endar ne oprošča kezenske odgovornosti za storjeno dejanje. Značilnost tega Verderberjevega samovoljnega oznanila je zlasti v tem, da se običajno cerkveni obredi pokopa ne opravljajo naknadno in je hotel Verderber s tem napraviti izje-

mo. Vsiljuje se mnenje, da je hotel to napraviti zlasti zato, ker je šlo za zaslužno partizansko mater.

Župnik Verderber je bil obsojen na deset mesecev zapora in plačilo stroškov postopka, kaplan Anton H. na 4 mesece zapora, pogojno za dobo treh let, in Neža B. na dva meseca zapora, pogojno za dobo treh let.

Tako so pojasnili z njihovimi komunističnimi razlogi, zakaj in kako velika je bila potreba tega slučaja, da so zašili metliškega župnika za deset mesecev v ječo. Titovsko pravosodje se zdaj res lahko "ponaša," kako "pravično in pošteno" (!) je rešilo ta "veliki zločin."

Naj malo otipljem poročilo v "D. L."

1. Pravijo, da župnik Verderber ne more ujeti koraka z njihovo zakonitostjo!

— Joj, joj, to je precej podobno slučaju, ko se je pred nekaj nad 1900 leti postavil satan pred Gospoda z njegovo ponudbo: "Vse to ti dam..." Pa je zapisano, da je dobil satan odgovor: "Svojega Boga ne izkušaj!" Gospod je šel skozi trpljenje in odrešil svet. Ni ujei, niti skušal "ujeti koraka" s satanom!

Komur ni to razumljivo in jasno, naj prebere desetkrat in premišljuje, dokler ne pride do pravega odgovora.

2. V istem odstavku je tiskano: "Javni tožilec (tu pravimo državni pravnik — State Attorney), ga je 'obsojil' (!) razpohovanja verske nestrpnosti. Tiskano je jasno, da ga je obsojil. V demokratičnih deželah imajo javni tožilci (to so državni pravniki) le pravico tožiti. Tu pa pravijo v "D. L." z jasnimi črkami, da ga je javni tožilec obsojil. Zanimivo je, kakšen postopni pravniški red je zdaj v Titovi Jugoslaviji v veljavi! Če se kakemu pravovernemu komunistu v Titovini zameriš in če ta najde kak vzrok, da te obtoži, te lahko tudi kar obsoji, če je tak tožilec javni tožilec. Boga, kaj takega ni v vsaki deželi! To lahko tisti "nedosegljivi" (!) poročevalec "Izvirnih poročil v Curkih iz domovine" o priliki poudari ter zraven obrazloži ta "demokratični in pošten" način sodnijskih postopanj v njemu tako ljubljeni Titovini!

3. O tistem pogrebu, radi katerega je padel metliški župnik Verderber v nemilost pri napredni javni "čuvarici reda" ob priliki nekega pogreba, radi katerega prestopka bo zdaj sedel in garal v zaporu deset mesecev pa to le:

Poročilo v "D. L." pravi, da je bil 28. maja v Metliki cerkveni pogreb. Župnik, da ni mogel dobiti nobenega izmed stalnih ministrantov, pa pravi poročilo, da je župnik za to nalogo obšel osemletnega M. T. čeprav je dobro vedel, da fantek ni krščen in da ga starši ne vzgajajo v verskem duhu. Potem pravi poročilo, kako je skakala mati, ker je videla svojega otroka v obleki ministranta. Zahtevala je, naj se takoj sleče in vrne obleko. Dogodek je vzbudil razburjenje in različne komentarje.

Recimo, da je tako, kar ni, je le najbrže vse po komunistično-partizansko pobarvano. Kako je to, da niso pri tem objavili tudi nasprotno izraženih mnenj? Ali komunistično-titovska "pravičnost" kaj takega ne prenese?

Potem gre storija v "D. L." naprej o smrti "zaslužne partizanske matere." Za njo je bil prvotno naročen cerkven pogreb. Zgleda, da se komunisti norčujejo iz verskih obredov in duhovnikov. Naročajo pogrebe pri enih vratih, ko jih v cerkvah oznanijo, jih istočasno že pri drugih vratih preklicujejo. Ako duhovnik kaj reče, ali pa le kaj pojasni na prižnici, je takoj obtožen "razpohovanja verske nestrpnosti." Vse to namenoma! To je vse namenoma oviranje cerkve in duhovnikov pri izvrševanju njihovih dolžnosti.

Naloga cerkve in duhovnikov

Tanganjika — nova afriška država

Pred kratkim je postala neodvisna bivša kolonija Tanganjika. Tu je nekaj podatkov o njeni zgodovini in gospodarstvu.

Po arabskih virih se je pričela kolonizacija Tanganjike že v obdobju 7. in 9. stoletja, ko so se naselili mohamedanski begunci iz Omana na obalnem področju. V notranjost dežele so pričeli Arabci prodirati šele v drugi polovici 19. stoletja. Kmalu nato sta prišla v deželo raziskovalca Livingstone in Stanley in za njima razni evropski misijonarji. Leta 1890 je Tanganjika postala nemška kolonija. Po prvi svetovni vojni je Društvo narodov izročilo mandat nad tem ozemljem Veliki Britaniji, ki so ga ZN leta 1946 spremenili v zapuno upravo. 9. decembra 1961 pa je Tanganjika postala neodvisna država. Glavna skupščina ZN jo je 14. decembra 1961 soglasno sprejela v svojo organizacijo kot 104. članico.

Tanganjika je že četrto afriško ozemlje, kateremu je Velika Britanija po drugi svetovni vojni podelila neodvisnost. Nova država ostaja v sklopu Commonwealtha, kar ji je sprično ne ravno bogatega gospodarstva le v korist. — Njena prestolnica je Dar es Salaam (130.000 prebivalcev).

Državni poglavar je, kot v primeru ostalih članic britanske državne skupnosti, formalno angleška kraljica, katero zastopa guverner. Zakonodajno oblast ima narodna zbornica, ki jo sestavlja 71 izvoljenih članov in nekaj imenovanih od guvernerja. Med 71 izvoljenimi je 10 mest rezerviranih za evropsko manjšino in 11 mest za azijsko. Ostalih 50 pa je izvoljenih brez rasnih razlik, kar pomeni, da so to črnci Bantu. Zbornica sestavlja vlado, kateri je poverjena izvršilna oblast.

Je že od njenega začetka misijonstvo pridobivanje duš za Boga. To je delal Kristus in to je glavna naloga duhovnikov. Kristus je pokazal posebno skrb in ljubezen do otrok, ko je dejal: "Pustite male k meni!" Ko bi zdaj izjavil to željo v Titovi Jugoslaviji, bi bil na mah obtožen, da "razpihuje versko nestrpnost!" In tirali bi ga pred krvavo rihto.

Seveda! To, kar pa komunisti-partizani počenjajo in njih zaslepljeni pristaši, to pa ni nobeno razpohovanje komunistične nestrpnosti, katere je zdaj v "Titovi obljubljeni deželi" na vseh taceh in krajih, kakor sršenov in os, kjer te zadiše kak sad.

Ko so pred par leti na novo-meški postaji polili sedanje ljubljanske škofa z bencinom ali s petrolejem in ga zažgali, da so ga komaj rešili smrti. To pa ni bila "komunistična nestrpnost"! Nobenega javnega tožilca niso omenjali, da bi bil nastopil radi "komunistične nestrpnosti"!

Ampak naj se predrzne kak duhovnik povabiti kakega dečka, da bi mu pri kakem obredu, radi pogrebnem ali kakem drugem stregel kot ministrant, to je da bi mu držal kadilnico in škopiplinco — jo! To je pa v komunistični deželi, posebno še v Titovi, izreden prestopek in prekretek proti strpnosti!

Kaka pravičnost! Tako pravičnost poznajo in izvajajo le komunisti!

Pa govorijo potom konzervirane titovske propagandne menseštre neki najeti najetniki, ki so take "čedne službe navajeni že nekdanj o demokraciji in svobodi v komunistični Titovini!"

Ako ni to neke tipične vrste političen kanibalizem, potem svet kakega političnega kanibalstva sploh ne pozna!

Trd jezik je to — a z "resnicoljubljenimi in pravičnimi" sopotniki titovstva — se mehko govoriti ne da! O tem je že dolgo prepričan,

Tone s hriba.

Trenutno ima močno večino v parlamentu stranka TANU (Tanganjiška afriška narodna zveza), katero vodi sedanji ministriški predsednik Julius Nyerere. Poleg te stranke delujeta še stranka ANC (Afriški narodni kongres) pod vodstvom Mtemvuja in Stranka združene Tanganjike (UTIP).

Na površini skoraj 940.000 kv. km živi približno 9 milijonov ljudi, od katerih je 112.000 Azijcev in 29.000 Evropejcev. Večina prebivalstva je še poganov, nekaj je mohamedancev, kristjanov pa je blizu polmilion. Uradna jezika sta svahili in angleščina.

Ozemlje te nove afriške države se širi od Indijskega oceana do jezer Njase, Tanganjike in Viktorije. Obsega visoke planote, pokrite s stepami in savanami. Dežela leži ob ravniku in bi morala imeti po svoji zemljepisni legi zelo vroče podnebje. A nadmorska višina ublažuje vročino in napravi podnebje ugodnejše. Nad 90% prebivalstva se ukvarja s poljedelstvom. Tanganjika je na prvem mestu na svetu v pridelovanju agave (sisal). Kava zelo dobro uspeva ob Kilimandžaru in v pokrajini Bukoba. Prideluje tudi znatno količino bombaža in zemeljskih orehov. V manjši meri pa pridelajo riž, čaj, kakao in tobak. Zivnorej je razvita le na planotah; v nizkem in mokrem obrežju ne more uspevati predvsem zaradi muhe tse-tse. Tri četrtine rudnega bogastva predstavljajo ležišča diamantov v kraju Mwaadi. Dragocena ležišča izkoriščata v enakem razmerju država in družba De Beers Consolidated Mines. Omembe vredno je tudi zlato, košiter in premog. Prometne zveze so v dokaj dobrem stanju. Trgujejo v glavnem z Veliko Britanijo, ki ji je že obljubila 22 milijonov sterlingov v obliki podpor in posojil.

Razveseljivo je, da je Tanganjika dosegla svojo neodvisnost brez notranjih zapletljav in zunanjih posegov. Zeleti je, da bi si nova država uredila in utrdila svoj notranji gospodarski in socialni položaj tako, da bo lahko kos vsem eventualnim zunanjim vmešavanjem, katerim so na žalost izpostavljene nekatere mlade afriške države. Ob tem pa si ne moremo kaj, da bi ne opozorili javnosti na novi kolonializem, ki obstoja v osrčju Evrope in duši narodni, socialni, verski in gospodarski razvoj kulturnih narodov. Prepričani pa smo, da bodo tudi ti narodi nekoč dosegli svojo popolno državno neodvisnost in s tem vse tiste dobrine, ki pripadajo vsakemu narodu. (Kat. gl.)

Lišaji v moderni medicini?

Strokovnjaki ne izključujejo možnosti, da se bodo lišaji, katerih zdravilna moč so poznali že v davnih časih, spet uveljavili kot surovino pri izdelavi raznih zdravil. Po mnenju strokovnjakov lahko delujejo izvečki iz nekaterih lišajev kot najmočnejši antibiotiki.

Na Finskem so že začeli pridobivati nekatere antibiotike iz lišajev; ta zdravila so se pri zdravljenju ran in opeklin baje bolje obnesla kot na primer penicilin. Kisiini, ki so jo pridobili iz posebnih lišajev, so dodali streptomycin in tako sestavili zdravilo, ki se je zelo izkazalo pri poskusnem zdravljenju tuberkuloze. Vrednosti vseh kislin — skupno jih vsebujejo lišaji okoli dvajset — še niso preizkušili v ta namen, vendar si precej obetajo od njih.

Medicinski znanstveniki vedo, da so bili lišaji v srednjem veku velikega pomena pri sestavljanju zdravilnih mazil in napojev. Kitajci in Indijanci še zdaj uporabljajo tako pridobljena zdravila.

FOR
Freedom
AND
Justice...

**AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY**

**SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER**

iz starega kraja!
Velika izbira—Zahtevajte katalog
COMET
555 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont. Tel. LE 5-7269

BOWLING

**FOR THE NEW
MARCH OF DIMES**

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

— Skoraj ne morem verjeti — je rekel pretrgano.

— Njen mož je bil vražje trden v svojih odločitvah — je slišal reči Sašo.

Železna pest je stiskala Bregarjevo hrbtenico, da se ni upal premakniti. Kakor da je Saša dobil med prste te zadnje tri tedne, ki jih zdaj ne misli izpustiti. Ali je morda vendarle kaj bleknil tisto noč pri Vali in Saša to že ve?

— Ko je bil tik pred Natašino smrtjo s Silvo pri meni, se je z delom na žagi naravnost pohvalil — je rekel z ubitim glasom.

— Potem misliš, da z Ljubljano nista imela nobene zveze? — je rekel malomarno Saša.

— Za nobenega ne vem, da bi ga Silva kaj bolj poznala. Pričela sta stopati naprej. — Ste imeli kaj posebnega noč? —

Sašin glas je bil spet navaden.

— Tovariš Premc je imel rojstni dan in Vali mu je pripravila majhno zabavo. Zdi se mi, da ji je fant všeč. —

Saša se je prisiljeno zasmeljal.

— Njej je vsak všeč. Kakšen pol leta, kakšen za spoznanje dlje. Na vražje lahka stvarica. —

Čeprav je Bregar upal, da se ga bo znebil, se ga le ni mogel otresti. Ko sta prišla do vile, mu ni kazalo drugega kakor da ga je povabil na kozarec vina.

— Na prekleto sam si tukaj — je rekel Sašo, ko sta šla po stopnicah. — Po moje bi naredil pametno, ko bi koga vzel na stanovanje. —

Ni mu odgovoril. Stopil je naprej in prižgal luč v svoji sobi. Ko je prinesel pijačo, se je spustil v naslonjač in Saša se je komodno zleknil na zofo. Bregar je ujel konec usnja, ki se je pokazal spod Sašinega suknjiča. Vedel je, da v njem čepi pištola.

— Čudim se, da moreš zi-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

DEERFIELD — RIVER WOODS — BY OWNER
1 1/4 ACRES in exclusive wooded area, 6 room finely constructed custom rch. 35 min. to Loop. Radiant h. w. ht. 1 1/2 c. t. baths. Nat. stone fpl. Huge screened porch. 2 car att. gar. Mid \$30's. Windsor 5-3710. (16)

PARK RIDGE — BY OWNER
Bi-level. 6 lge. rms. 1 1/2 baths. 3 bdrms. Panel fam. rm. Att. gar. Side drive. Alum. strm., scrns. Many extras. Upper -30's. WE. 9-2052. (17)

ELMHURST — BY OWNER
Brand new. Never lived in. 3 bdrm. ranch home. Nr. schls., shopg. & transp. Priced for quick sale in mid \$20's. TE. 4-8135. (17)

HOUSEHOLD HELP

MOTHER'S HELPER

Middle aged. General housework. 2 school age children. Own room, bath, TV. Nr. North side. Refs. req. Call MI. 2-8669. (16)

CHILD CARE

Live in, Own room, TV. More for home than salary. 2 children. Call BU. 1-5434. (17)

veti tako sam. Ne prihajaš niti na četrtletne partijske seje. —

Bregar je čutil, da zbada. — V ožjem odboru nisem več in ob Natašini bolezni tudi nisem mogel. Vsak je to lahko razumel. —

— Toda zdaj imaš vendar čas. —

Sašina usta so se kremžila v porogljiv nasmeh.

— Preveč zaposlen z Lidijo, a? —

Bilo je nekaj gnusnega v vprašanju. Bregar je požiral slino in se mučil z odgovorom. — Menda ne misliš resno — je izdaval. — Dobro veš, kakšna je. Njeno propadanje je tako očitno, da se bojim v pisarni narekovati ji kakšno daljše pismo. Z živci je povsem na tleh. —

Saša je popravil držo. Sedel je in se sklonil naprej.

— Spominim se je še iz časa, ko je mož še živel. — Tlesknil je s prsti. — Vsak mu jo je zavidal. Jaz tudi. —

Nato je mel roke.

— Po njegovi smrti nam je očitala, da zaupniki Osvobodilne fronte niso poznali konspiracije in da je mož prav zavoljo tega padel. Nekaj resnice je v tem, toda v tej ženski je vedno ostalo nekaj starega, umirjenega uradniškega duha. Zna ga sicer prikrivati, po svoje se je uživala v razmere, vendarle ne more skriti tistega, kar imaš tudi ti v sebi. ... kako bi rekel. ... —

Nalašč se je igral z njegovo bednostjo.

— ... Nek star duh po mir-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WESTMONT — By Owner.
6 rm. frame. 2 bdrms. Newly remodeled and carpeted on 1/2 acre lot. 2 car gar. Nr. schls., shpg. & transp. Priced for quick sale in Mid Teens. WO 9-3238. (18)

CAREY — By Owner
Fox River. Mod. yr. round resid. 4 bedroom, 2 baths, gar. Boat house sea wall. Sand beach. Gas ht. Extras. Priced for quick sale in low \$20's. Call after 6 P.M. 338-0020. (18)

SAUGANASH — By Owner.
Most desirable parish. Queen all Sts. Suburb in the city Sauganash. Brk. ranch, 3 bdrms. Realistically priced \$29,500. Fully carpted. drps., exc. cond. Shown by appt. only. AV 3-0758. (18)

CENTRAL FLORIDA — INCOME PROPERTY
Sale or rent. Owner. BE. 3-7246. (18)

LOMBARD — By Owner.
Sell or rent 2 bdrm. home. Lge. liv. rm., din. area and kit. Oil ht. Lge. corner lot. 2 car gar. Walking distance to schls. and shopg. Priced for quick sale in Mid-Teens. EL 5-0817. (18)

VILLA PARK — By Owner.
Well kept 5 rm. bungalow. Nr. schools, shopg. Gas ht. Comb. strms. Cement driveway with patio. Many extras. Priced for quick sale in mid-teens. Call TE. 2-4494. (18)

BY OWNER
6 room brick, 4 bdrms., 2 baths. Storm-screens. Gas ht. 2 car gar. Side dr. Queen of Universe par. Priced for quick sale in low \$20's. 4121 W. 69th Pl. RE. 5-0132. (18)

ALGONQUIN — By Owner.
LAKE OF THE HILLS
Brand new 5 lge. rm. brick ranch. Full bsmt. Tile bath. Att. garage. Brzwy. Comb. din.-kit., living rm. Blt-in oven & range. S & S. Fully indspcd. CL 3-2099. (18)

nem življenju, ki ni poznal bolečih premikov. —

Smejal se je in počasi nesel kozarec do ust.

Vse v Bregarju je trepetalo, misel, da je njegova preteklost igrača v rokah tega podlega človeka, ga je polnila s ponižanjem. In vendar si ni mogel pomagati, bil je na milost in nemilost izročen njegovemu roganju, mogel je biti samo na preži. —

— Življenje se je pač tako naglo pretrgalo, da je marsikdo ostal na pol poti — je rekel topo, Šele, ko je zinil, je čutil, da je udaril tudi sebe.

Saša je mirno postavil kozarec na mizico.

— Dejansko postaja nemo-goča — je rekel. — Lepa ženska — v resnici je ne mislim postavljati v isto vrsto z Vali — človek si je v gozdu včasih dovolil, kar morda ni ravno v skladu s staro etiketo, toda ko sem nekoč kar tako sam stegnil roko proti njenim prsim, se mi je zdelo, da me je v mislih pribila na steno.

Bregar je sedel na žerjavici. Hotel mu je naliti nov kozarec pa se je bal pokazati kako se mu tresejo prsti.

Saša se je malomarno razgledoval.

— Tu imaš zdaj spalnico in pisarno kakor vidim. — Gledal je proti sivi jekleni blagajni.

— In tam ostanek starih časov, a? Skrivališče gospodarskih skrivnosti in družinskih blamaž. —

Smejal se je, kakor da je povedal dobro šalo.

— Oče je nekoč v njej hranil vrednostne papirje — je mrtvo rekel Bregar.

— Tega hudiča ne odpreš zlepa če ne poznaš ključa. Nekaj števil naprej, nekaj nazaj. Smešno! Ko smo kmalu po osvoboditvi zaprli starega Mayerja, se v strahu ni mogel domisliti ključa. Celo popoldne smo se sami mučili, da bi jo odprli. —

Sam si je natočil kozarec in Bregar se je med tem mučil, da bi ujel smisel skakajočih Sašinih besedi. V nečim je bila zadruga, ki pa je vendar ni mogel uganiti. In prav to ga je polnilo z obupom. Ta vražji človek bi mu znal nastaviti past v zadnjem. Ko bi zdaj vzel v roko pištolo in mu ukazal odpreti blagajno!

Prankovo pošto moram uničiti, je pomislil.

Saša se je pričel odpravljati, ko je bila ura že čez pol-dvanajsto. In še se mu ni mudilo. Obstal je pri vratih in se z roko opiral na blagajno.

— Upam, da boš o stvareh, ki sva jih govorila, res molčal.

Tudi pred Lidijo. Njena živčnost mi enostavno ni všeč. —

Bregar si je želel samo še eno: da bi zginil in da bi ga videl spet na cesti.

Ko sta prišla v predsobo, je Saša spet obstal.

— Ti, v treh tednih bosta odšla. Poskušaj jo v tistih dneh malo razvedriti.

Med porogljivim smehom ga je udaril po rami.

— Pusti neumnosti — je rekel topo.

— Vidiš jo pa le rad in vdo-vec si tudi. —

Bregar se ni smejal. Mrtvo je šel po stopnicah in ko je zaprl vrata, je takoj letel v svojo sobo. Saša je na cesti prižgal cigareto. Nato je uto-nil pod temnimi sencami platan.

Še preden je legel, je Bregar sežgal vsa Prankova pisma.

71

Razgovor s Sašo je Bregarja docela zmedel in čeprav je vedel, da je od Prankovih pisem ostal samo pepel, se mu je misel na noč z Vali zapela v možgane in puščice ni mogel izdreti. Nekaj je kar naprej kljuvalo in ko je znova in znova tehtal, kako bi iz Vali izvalil, kaj je govoril, se mu je vse zazdelo tako prozorno, da se je bal ziniti. Znal bi se rav-

no z vprašanjem izdati.

Silva in Viktor sta torej pobegnili. Spomnil se je razgovora, ki sta ga imela na vrtu. Kdo bi si mislil, da je že tedaj računal na to. Zdaj sta že preko in nihče več ju ne doseže.

Imela sta pogum. Zнала sta se odločiti in nikoli nista visela v odlašanju kakor on. Vez med njima je bila tako globoka, da sta dopolnjevala drug drugega. Bila sta tako tesno sklenjena, da se ničesar tujega ni moglo vrniti med njiju. Tiho sta utripala zase, kakor da živita na robu sveta in ne v njegovi sredini, kakor da se ju to podlo življenje ne dotika.

Čeprav med njim in njima dejansko ni bilo že dolgo nobene zveze, je zdaj vendar čutil, da se je šele zdaj dokončno nekaj podrla. Bila sta kakor kanna v rdečem ilovnatem bregu. Zdaj, ko sta zginila, se poznajo udrtine, kjer sta bila.

Na svoj način sta mu nekaj pomenila celo v času, ko je bil brez zveze z njima. Prav to je. Ko je ponoči ležal v svoji sobi in prisluškoval miru zunaj, se je vendar vrnil k Valenki. Nemir v njem ni popustil. Če je v resnici zinil kaj napačnega, bi bilo vsaj dobro, da bi vedel. Kolikokrat se člo-

Making your city a better place to live, work and raise a family—
the result of a **GROWING** Savings and Loan business

4% **INSURED** *Three Convenient Locations...*

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

NE ZA RACE! — Napis svari pred nevarnostjo na tankem ledu na jezerni »Bois de Boulogne« pri Parizu, seveda ne — race. Te se za napis tudi ne menijo, kot kaže slika.

vek zaplete ob stvareh, ki bi k njej. Našel je pri njej Premjih lahko pametno obšel, če bi ca, ki je bil rahlo opit, toda se vedel zanje, je kmalu poslovil.

V soboto pod večer je odšel

(Dalje prihodnjič)

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ
365 East 156th Street KEmore 1-9411

Sedeminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO KATOLIŠKA

SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$13,500,000.00
Število certifikatov: 43,000

Ce hočes dobro sebi in svojim drugim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLISKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARSI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnice ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

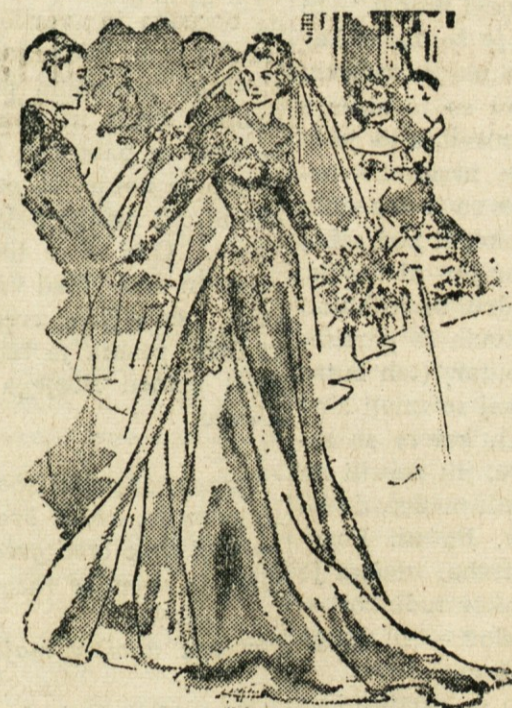
GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. ... 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio